

ECH 208 Açık Ders Notları
14. hafta

ANTİPERSPIRANLAR ve
DEODORANTLAR

Terleme

Terlemenin insan vücudu için çok önemli faydaları vardır.

- 1- ter bezlerinin yaydığı sıvı, vücuttan atıldıktan sonra buharlaşır ve böylece vücudun aşırı sıcaklarda ısı dengesini korur**
- 2- insan vücudundaki üre, ürik asit, tuz ve diğer zararlı maddeler terleme yoluyla dışarı atılır**

Terleme

- **Erişkin bir kişide ter bezi sayısı toplam 2-5 milyon arasında değişir.**
- **Bunların yaklaşık 3 milyonu kokusuz, berrak bir sıvı salgılayan ter bezleridir.**
- **Berrak ter salgılayan bezlerin çoğu ayak tabanı, eller ve yüz bölgesinde bulunur.**
- **Koyu kıvamlı ve kokulu ter salgılayan ter bezleri ise koltuk altı ve genital bölge gibi belirli yerlerde bulunur.**

Terleme

- **Ter sıvısı vücutta ektrin ve apokrin ter bezlerinden salgılanır.**
- **İlk salgılandığında buharlaşarak uçar ve vücudun soğumasına yardım eder.**
- **Ter salgılandığı anda asidik karakterdedir ve kokusuzdur.**
- **Bu asidik madde zaman, sıcaklık ve mikroorganizma faaliyetleri sonucu bazik karakterde olan amonyağa dönüşür.**
- **Ter kokusu da bu bazik maddeden kaynaklanır.**

Antipersipiranlar

- **Ter önleyicilerdir.**
- **Özellikle koltuk altı bölgesinde ter kanallarını mekanik olarak tıkayarak terin dışarı atılmasını, dolayısıyla terlemeyi engelleyen preparatlardır.**

İçeriklerinde :

- **Aluminyum klorhidrat**
- **Aluminyum zirkonyum klorhidrat**
gibi alüminyum tuzları bulunur.

Antipersipiran maddelerin etki mekanizmaları :

- 1- kullanılan ürünün içindeki ter kesici moleküllerin ter kanalına sızıp burada çökmesi ve jelimsi bir tıkaç oluşturarak kanalı tıkaması**
- 2- ter kanalının deri yüzeyine açılan ağzını büzerek terin yüzeye çıkışını engellemesi**

Ter bezlerinin uçlarının tıkanması ve kullanılan asit tuzlarının bakterilerin büyümesini engellemesi ile ter akışı önlenir.

Bu nedenle etkin bir ter önleyici aynı zamanda bir **deodoran olarak da kabul edilebilir.**

Ancak bir deodoran, ter önleyici olarak kabul edilemez.

Deodorantlar

- **Ter kesmez, ancak terleme ile oluşan kötü kokuları önler.**
- **Apokrin ter bezlerinin (koltuk altı, kulak, göğüs ve genital bölge de toplanmış ter bezleri) asidik yapıdaki salgılarının yapısını kırıp kötü koku oluşturan bakterileri ortadan kaldırır.**

Deodorant etkisi,

***antibakteriyel etki ve**

***istenmeyen kokuları güzel kokularla maskeleyme**

- **Triklosan** cilt üzerindeki mikroorganizmaları öldürmek için en çok kullanılan maddedir.

- Ter bezleri salgı oluşturduklarında oluşan ter, **steril ve kokusuzdur**. İstenmeyen kokular ter cilde yayıldıktan sonra etraftan gelen **bakteriler nedeni** ile oluşur.
- Terin bileşiminde **lipitler, proteinler** vardır. Bu proteinlere gelen bakterilerin sayısı bir anda artar ve kokunun artmasını sağlar.

Ter kokusunu gideren kozmetiklerin buradaki görevi bakterilerin üremesini ve etkilerini azaltmaktır.

Antipersiran ve deodoran etkili ürün çeşitleri

- **Krem (emülsiyon)**
- **Uçucu silikon yağı içeren toz**
- **Sulu alkollü çözelti**
- **Çubuk (mum)**

Ayak Deodorantları

Ayaktaki istenmeyen kokular,

- **yağ ve aminoasitlerin, terlemeyle oluşan nem etkisiyle,**
- **bakteriyel yıkımı sonucu açığa çıkar.**
- **Bu ürünler, bakteriyel yıkımı uzun süre engelleyebilmelidir.**

Ayak Deodorantları

- **Ayağı rahatlatan ve hoşa gitmeyen kokuları uzaklaştıran preparatlardır.**
- **Genel olarak **sprey** şeklinde hazırlanırlar.**
- **Hem doğrudan ayağa hem, ayakkabı içine hem de çorap ve ayakkabının üzerine sıkılarak kullanılan eřitleri bulunur.**

Vajinal Deodorantlar

- **Genital bölgenin temizliği ve oluşan kötü kokuların uzaklaştırılması için kullanılırlar.**
- **Genital bölge temizliğinde sabun kullanılması doğru değildir.**

Sabun vajinanın doğal dengesini bozar ve bakterilerin üremesi için uygun alkali bir ortam oluşturur.

Vajinal Deodorantlar

- Vajinal deodoranların bileşimlerinde esas olarak, mikroorganizmaların üreyip kötü koku oluşturmasını engelleyen maddeler bulunur.

En çok kullanılan maddeler :

- **Klorheksidin**
- **Triklosan**